

Spis treści

Przedmowa 7

I. Co to jest aranżacja 9

1. Definicja 9

2. Instrumentacja a aranżacja 10

3. Aranżacja dźwiękowa a pisana 11

4. Producent muzyczny a aranżer 11

5. Rola usługowa aranżera 12

6. Technika aranżacji a talent i wyczucie stylu 14

7. Praktyczno-techniczne cechy dobrej aranżacji 15

II. Podstawy instrumentoznawstwa 17

1. Instrumenty dęte drewniane 17

Flet 17

Obój 20

Rożek angielski 21

Klarnet 21

Klarnet basowy 22

Fagot 23

2. Saksofony 25

3. Instrumenty dęte blaszane 26

Trąbka 26

Fluegelhorn 27

Puzon 27

Puzon basowy 28

Waltornia (róg) 28

Tuba 29

Łumiki 30

Artikulacja 31

4. Sekcja rytmiczna 32

Kontrabas, gitara basowa (bas) 33

Fortepian 33

Gitara	35
Perkusja (zestaw)	36
Instrumenty perkusyjne	38
Kotły	39
5. Instrumenty smyczkowe	41
6. Pozostałe instrumenty	46
Harfa	47
Akordeon	47
7. Głos ludzki	48
8. Zapis nazw instrumentów	49
III. Elementy techniki aranżowania	51
1. Pisanie ręczne a edycja komputerowa	51
2. Czytelność zapisu	52
3. Jednoznaczność zapisu	57
4. Określenie stylu, tempa i formy utworu	60
5. Unikanie błędów	60
6. Określenie elementów interpretacyjnych (dynamika, artykulacja itp.)	61
7. Zapis symboliczny harmonii	62
8. Partytura i głosy	63
9. Fortepianówka	67
IV. Etapy pracy nad aranżacją	69
1. Czynności wstępne	69
2. Szkic aranżacji i wprowadzanie kolejnych elementów do partytury	71
Wprowadzenie składu zespołu	72
Wprowadzenie „pilota”	74
Wpisanie melodii głównej	74
Zapisanie podstawowej pulsacji w sekcji rytmicznej (<i>groove</i>)	74
Ustalenie napięć, punktu kulminacyjnego, planów brzmieniowych	75
Wstęp i zakończenie	76
3. Sprawdzenie gotowego materiału	76
V. Muzyczne elementy aranżowania	78
1. Tworzenie melodii	78
2. Harmonizowanie melodii	81
3. Tworzenie współbrzmień z melodią	91
Dwugłos	92
Trzygłos	97
Czterogłos	100
4. Układ głosów harmonizujących melodię w praktyce	105
Układ blokowy (zamknięty)	105
Układ półotwarty i otwarty	109
5. Akordy jako akompaniament	110
Układy tercjowe	117
Układy kwartowe	119
Układy bitonalne	121

6. Plany aranżacyjne	125
7. Sekcja rytmiczna i groove	129
Muzyka pop	133
Rock	133
Disco, soul, funky	134
Jazz	136
Walc	139
Tango	140
Paso doble	140
Rock'n'roll (R&R), twist	141
Tańce latynoamerykańskie	142
Rumba, mambo, cha-cha	148
Merengue	149
8. Wstęp, łączniki, zakończenie	150
9. Podsumowanie	153
VI. Aranżacja dźwiękowa	155
Zakończenie	159
Aneks	
Omówienie dołączonej płyty CD	161
Bibliografia (wybór)	231

Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej Wojciecha K. Olszewskiego stanowi kontynuację i poszerzenie tematyki zarysowanej w *Podstawach harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej* (PWM 2009). W prezentowanej publikacji Autor wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z aranżacją muzyczną – dziedziną artystyczną – jednak w dzisiejszym świecie mocno związaną z funkcją usługową. Pokrótce charakteryzuje instrumenty muzyczne, podaje ich skale, proponuje praktyczne sposoby łączenia ich w grupy, ze szczególnym uwzględnieniem na walory brzmieniowe budowanej aranżacji. Czytelnik znajdzie tu także wskazówki, dotyczące różnych technik aranżowania, kolejnych etapów tej pracy oraz porady, jakich błędów unikać, by materiał końcowy był jednoznaczny i czytelny. Jeden z rozdziałów Autor poświęcił omówieniu najbardziej popularnych schematów rytmicznych, z jakimi współcześnie można zetknąć się w muzyce nie tylko jazzowej, ale również rozrywkowej (np. w muzyce popowej, rockowej czy w tańcach latynoamerykańskich).

Do wydania dołączono płytę z nagraniami przykładów nutowych zamieszczonych w Aneksie.

Mam nadzieję, że publikacja ta przyczyni się do lepszego, praktycznego zrozumienia problemów związanych z aranżacją muzyczną. Chociaż nie sposób omówić je wszystkie (...), jednak jestem przekonany, że zetknięcie się z tymi tutaj zawartymi, rozbudzi wyobraźnię młodych adeptów sztuki aranżowania.

Wojciech Kazimierz Olszewski